

2. HOGYAN HÍV ISTEN A SZENTÍRÁSBAN?

(2Tim 3,16)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

A Heidelbergi Káté – II. Helvét Hitvallás. 2010, Kálvin Kiadó.

Pákozdy László Márton: Bibliaiskola. Budapest, 2007, Kálvin Kiadó.

Szűcs Ferenc: Hitvallásismeret. Budapest, 1995, Ráday Nyomda.

Dr. Török István: Dogmatika. Amsterdam, 1985, Free University Press.)

Az ember bűnbeesése után megváltozott a kapcsolat Isten és ember között. Többé az ember már nem tudta közvetlenül meghallani Isten hangját és szavát. Elveszett a közvetlen csatorna. Isten azonban továbbra is meg akarja szólítani az embert. Isten a Bibliát azért adta, hogy meg tudja szólítani az embert. Ezen keresztül a bűnbeesett ember meghallgatja, megértheti Isten üzenetét. A Biblia abban különbözik minden más irodalmi alkotástól, hogy Isten Szentlelke által Isten üzenetét közvetíti.

„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre.” (2Tim 3,16)

Teljes Írás: A Scriptura sui ipsius interpretatio-reformátori elve szerint a Szentírás saját magát magyarázza. A Bibliát a belső nagy összefüggésében kell értelmezni. Nem szabad izolálni egy-egy mondatot. Mivel egy kiszakított mondatba minden gondolat könnyen belemagyarázható, félreértelmezhető. A Bibliának csak egy értelme lehet. Nem atomizálhatjuk a Bibliát, az egyes tanítások kapcsán az egészet kell figyelembe venni. A teljes Szentírás azt jelenti, hogy mind a két Szövetség iratai egyaránt alkalmasak arra, hogy a keresztyén ember abból tanuljon.

Istentől ihletett: Az Istentől ihletett kifejezés egyszer szerepel a Bibliában (hapax legomenon). Az eredeti görög szóban Isten és a Lélek szó szerepel. (theopneüsztosz): Azaz, az Istentől ihletett Írást a Szentlélek teszi Kijelentéssé. Isten nem zárta be magát a Biblia betűjébe. Ezt az élő-mivoltot emeli ki a görög szóban megjelenő lélek szó. A Lélek erejével megszólaló szóból Kijelentés lesz. A Biblia holt betű Isten Szentlelke nélkül. A Szentírás nem csak Istenről szól, hanem Isten szólal meg benne. Ebben különbözik minden más írástól. A Szentírás hitelessége nem emberektől van, hanem Isten teszi hitelessé.

Feddés: A görög szó (elegmon) nem parancsoló felhangú, nem utasító jellegű, nem kioktató, mint a feddés, ami rámutat valami hibára. A kifejezés inkább érzelmileg semleges, egy tény vagy esemény elmondásra, elmesélésre utal. A Szentírás alkalmas arra, hogy elmondja azokat a tényeket, amelyek a Krisztusban újjászületett embernek tudnia kell.

Megjobbítás: A kifejezés jelentése: elromlott dolognak a megjavítása. Az Írás alkalmas arra, hogy az elromlott, tönkrement életeteket megjavítsa, eredeti helyére tegye.

Isten szól a Szentírásból: Szentlelke által a régen megmondott szavakat teszi konkrétan aktuálissá az ígét olvasó számára. Aki olvassa, megérti, hogy köze van hozzá, a rég leírtak neki szólnak.

Hogyan szól? Isten Szentlelke segít megérteni az Isten igazságait, a hit igazságait. Megtanít arra, hogy hogyan éljünk hitben, fontossá és aktuálissá teszi a Biblia tanításait. Tükröt tart az

ember élete elé. Ígéreteket és biztatásokat ad a mindennapi kérdésekkel kapcsolatban. Vezet, utat mutat.

VALLÁSPEDAGÓGIAI ALAPVETÉS

A lecke az Isten szól hozzánk koncentrikus kör, ezen belül is a Szentírással való naponkénti élésre nevelés részeként szerepel a hetedik évfolyam tematikájában. A Szentírással találkoztak már a korábbiakban. Attól függően, hogy ki milyen háttérből érkezett, véleménye van a róla. Érdeemes beszélgetni ezekről, amiben a tankönyv bevezető feladata segít. Közvélemény-kutatás szerűen fel lehet tenni a kérdést, hogy ki melyikkel ért egyet. Semmiképpen ne érezze úgy egyik fiatal sem, hogy az ő véleménye rosszabb a többinél, ráadásul nem csak egyet választhat a listából. Ha teret adunk annak, hogy egymásnak indokolják meg, hogy kinek miért az a véleménye, akkor abban tudjuk segíteni őket, hogy ne csak felnőtt mintájuk legyen arról, hogy a Szentírás Isten szava, hanem jó eséllyel lesz olyan csoporttárs, aki maga is meg tudja ezt fogalmazni. Fontos arra is figyelni, hogy ne hogy lekezelően bánjanak egymással.

A hitük a mitikus-betűszerinti hitből már továbblépett. Nem fogadják el fenntartás nélkül mindazt, amit a Szentírás leír. Kérdéseik vannak, érdekli őket, hogy hogyan jutott el hozzánk a Biblia, mitől Isten szava számunkra. Ebben a korosztályban sokszor megkérdőjelezzük az addigi értékeket, szeretnék megtalálni a saját válaszaikat, és ezáltal szintetizálni azokkal a konvenciókkal, melyeket megismertek. Ezért fontos, hogy a kijelentés útja előttük legyen, hogy lássák, a Biblia nem az égből pottyant le, hanem Isten és ember folyamatos kapcsolatának az eredménye. Isten szól, az ember meghallja és megérti a szavát. Ezt nehéz elképzelniük, de a mai technikai eszközök mellett egyértelmű lehet, hogy az üzenet virtuálisan, mégis valóságosan érkezik. Ez a kép segít abban, hogy továbbvigye a mai élethelyzetbe, amiben ez a korosztály van (sms, email, chat világába), a megértett üzenetet.

Az egyháztörténelmi példa segít abban, hogy egy már hatodik osztályból megismert személyiség (Augustinus) életéből mutassuk meg, hogy milyen ereje van a megértett üzenetnek. Itt a vallástanár is bizonyosságot tehet egy számára különösen fontos ígéről, illetve teret adhat annak, hogy a tanulók közül is megtegyék ezt azok, akik szeretnék.

Csoportmunkában érdemes a munkafüzetben lévő szentírási szakaszoknál (1Jn 1,5–10, 1Jn 2,7–11) végigjárni a kijelentés útját, ezáltal egymást erősítik a megértésben és a személyes megfogalmazásban.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none">• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:	<ul style="list-style-type: none">• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:

<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja értelmezni az infógrafika üzenetét, és adjon választ a tankönyv kérdéseire. ○ Tudja értelmezni a Biblia útját a tankönyvi szöveg és képsorok alapján, foglalja össze röviden gondolatait. ○ Tudja értelmezni a lecke Igéjét, és saját szavaival elmondani annak üzenetét: 2Timóteus 3,16. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja értelmezni az infógrafikát és fogalmazza meg a véleményét, és indokolja azt. ○ Legyen képes a tankönyvi szöveg és képsorok alapján elmondani a Biblia útját az emberekhez. ○ Legyen képes értelmezni, magyarázni és meg tanulni a lecke Igéjét: 2Timóteus 3,16.
---	---

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT

Fő hangsúly: Fedezzék fel azt az utat, ahogy Isten megszólítja az embert.

Kognitív cél: Fedezzék fel azt az utat, ahogy Isten megszólítja az embert.

Affektív cél: Annak az érzelmi háttére, hogy hogyan hat ránk Isten megszólítása.

Pragmatikus cél: Arra bátorítani a tanulókat, hogy keressék, hogyan szólítja meg őket Isten, és mit mond nekik.

Az óra fő részei	Javaslatok	Felhasznált taneszköz
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Beszélgetés:</p> <p>TK 10. o. véleményei alapján. A Munkafüzet 1. feladatában a saját véleményüket is megfogalmazhatják. A két feladat kombinálható azáltal, hogy először a TK mondatait elolvassuk, majd megfogalmazzák önállóan a saját véleményüket, és végül beszéljük meg.</p>	<p>TK 2. lecke: Hogyan hív Isten a Szentírásban? 10. oldal MFEI 2. lecke 10. oldal 1. f. vagy MFGY 2. lecke 10. oldal 1. f.</p>
Feldolgozási javaslat	<p>Csoportmunka:</p> <p>Az egyes fázisok megjelenítése állóképben (TK 10-11. o.). Kis létszámú csoportoknál válasszanak a tanuló, hogy szerintük melyik a legfontosabb lépés ma. Míg nagyobb létszámúaknál kioszthatjuk az egyes fázisokat, hogy mindegyik megjelenjen.</p> <p>Páros munka:</p> <p>A Munkafüzet 4. feladatát párokban megbeszélni, és utána megosztani a csoporttal, hogy mire jutottak.</p> <p>Ének: Menjetek be kapuin</p>	<p>TK 2. lecke: Hogyan hív Isten a Szentírásban?</p> <p>MFEI 2. lecke 10. oldal 4. f. vagy MFGY 2. lecke 10. oldal 4. f.</p> <p>TK énekgyűjtemény 1. ének</p>
Munkáltatás	Munkafüzet 5. feladata.	MFEI 2. lecke

		11. oldal 5. f. vagy MFGY 2. lecke 11. oldal 5. f.
Házi feladat	Munkafüzet 2. és 3. feladata és 6. feladata.	MFEI 2. lecke 10. oldal 2. f. és 3. f. és 11. oldal 6. f. vagy MFGY 2. lecke 10. oldal 2. és 3. és 11. oldal 6. f.

TOVÁBBI ÖTLETEK

Imádságra nevelés:

<p><u>A Bibliai útja az emberhez</u></p> <p>1. Csoportbontás 7 kiscsoportot alkotunk. Minden kiscsoport kap egy-egy pontot a Biblia útjából. (TK 10-11. o.)</p> <p>2. Imádság írása Feladatutasítás: Fogalmazzatok át a kapott szövegeket hálaadó imádsággá.</p> <p>3. Imádkozás Feladatutasítás: Álljatok körbe. A kiscsoportból egy-egy személy olvassa fel az átfogalmazott imádságot.</p>	műfaj	hála
	megfogalmazás	TK szövege alapján
	imádkozás	hangosan a kiscsoport képviselője felolvas
	csoport felosztása	7 kiscsoport (kisebb létszám esetében egy kiscsoport több szöveget is kaphat)
	kapcsolódás	TK 10-11. o.
	hely	óra vége
	fejlesztési terület	imádság szövegének megfogalmazása írott szöveghez kapcsolódóan
	hittanosok	<ul style="list-style-type: none"> • imádság szövegének megfogalmazása • együttműködés
hittanoktató eszközök	<p>kísér</p> <ul style="list-style-type: none"> • tankönyv • lap • íróeszköz 	

Drámapedagógiai ötlet 1: JÁTÉK: A JÓ PÁSZTOR HANGJA

„*Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az anyéimet, és az anyéim ismernek engem...*” (Jn 10,14)

Könnyen megvalósítható, rövid, akár az egész csoportot bevonó játék, ami lelki tartalmak felé is mutat. Az élményanyagon túl megbeszélés, tanítás megalapozására, illusztrálására is alkalmas. Életkortól független, de az előkészítése és a vezetése során természetesen figyelembe kell venni a korosztályi sajátosságokat, maga a játék lefolyása is más lesz egy kisiskolás és egy felnőtt csoportnál.

Legalább három játékos kell:

– bárány

- jó pásztor
- hamis pásztor

Megmutatjuk a kiindulási pontot és a célt, amit el kell érni (egy szekrény, amit meg kell érinteni, egy szék, amire le kell ülni, stb.) A báránynak be kell kötni a szemét, majd csak ezután jelöljük ki, hogy ki lesz a jó és ki lesz a hamis pásztor. A bárány elkészítése után a termet/terepet kicsit átrendezzük, hogy tele legyen akadállyal, természetesen az elején kijelölt cél ugyanott marad. A csoport szerepet nem kapó tagja az akadálypálya elrendezésében segítenek, illetve ők maguk is beállnak/ülnek akadálynak. Fontos, hogy labirintus legyen és ne kordon: el lehessen azért jutni a célig.

Ezután indul a játék: a pásztorok beszélhetnek a bárányhoz, a szavaikkal irányítják. Bármit mondhatnak, nem kell igazat mondaniuk. A jó pásztor célja az, hogy minél gyorsabban és minél kevesebb kellemetlenség árán elvezesse a bárányt a célhoz. A hamis pásztor célja ennek megakadályozása, a bárány nekivezetése akadályoknak, stb. Mivel a bárány nem tudja, ki a hamis, ki a jó, ezért döntenie kell, kire hallgat, összevetheti a tapasztalataival, kinek az útmutatása segített neki, menet közben is változtathat - vagy akár dönthet úgy is, hogy senkire sem hallgat.

A pásztorokon és a játékvezetőn kívül senki sem beszélhet, nem adhat információkat a báránynak. A pásztorok természetesen bizonygathatják, hogy ők kik, vagy a másikat is leleplezhetik, úgyis a gyümölcseik (a vezetésük hatékonysága) alapján ítéli meg majd őket a bárány.

A játék akkor ér véget, amikor a bárány eléri a célt, vagy a játékvezető leállítja.

Lehet szerepeket cserélni, több kört is lejátszani egymás után.

A játék után beszéljük meg, mi történt! Honnan jöttünk rá, hogy melyik hangot érdemes követni? Egyszerűbb lett volna-e a dolgunk, ha már az elején tudjuk, hogy kinek a hangjára figyeljünk oda? A Biblia hangjára is így érdemes odafigyelni.

Drámapedagógiai ötlet 2: BIBLIÁZÁS

Tördeljünk át egy 3-4 versből álló igeszakaszt úgy, hogy kiveszünk belőle minden írásjelet, szóközt, nagybetűt. Nyomtassuk ki külön lapokra és adjuk oda 2-3 fős csoportoknak. Alakítsák „vissza” a szöveget, válasszák szét a szavakat, tegyenek be írásjeleket, nagybetűket. Lehet az óra Igéjét is adni, így alaposan megismerik. Mondjuk el, hogy az eredeti kéziratokban sokszor ilyen szöveget írtak.

Élménypedagógiai játék 1: RAJZOLD LE!

Szükséges eszközök: csoportlétszámnak megfelelő számú rajz, íróeszköz, lapok, székek
Időigény: 30 perc/ csoporttól függően tovább

Ha van elég idő, akkor el lehet úgy is játszani, hogy minden pár minden változatot kipróbál. Ha kevés az idő, akkor osszuk szét a verziókat a párok között.

Típus: kommunikációs

Teológiai kapcsolódás: Isten a Szentírásból folyamatosan szól hozzánk. Mindent elmond, amit nekünk tudni kell ahhoz, hogy boldog életünk legyen. Isten szól hozzánk, meghallgatjuk a tanácsát. Ha azok szerint élünk és cselekszünk, akkor a vége eredményes lesz. Ha csak meghalljuk egyszer, de nem figyelünk rá folyamatosan, akkor nem biztos, hogy az eredmény az lesz, amit szeretnénk. Isten szól, de mi is szólhatunk hozzá, és ő válaszol.

Szabály minden csoportnak:

- A rajzoló nem láthatja az eredeti rajzot.
- A beszélő nem mutathat rá a készülő rajzra.

További szabályok:

1. csoport:

- A beszélő egyszerre írja le az eredeti rajzot.
- Rajzoló nem szólalhat meg.

2. csoport:

- A beszélő elmond néhány instrukciót, és figyeli a készülő rajzot, majd e szerint írja le továbbra az eredeti rajzot.
- Rajzoló nem szólalhat meg.

3. csoport:

- A rajzoló visszakérdezhet.

Instrukciók:

Alkossatok párokat. Üljön le a pár egyik tagja az asztalhoz a papírral és az íróeszközzel. A pár másik tagja álljon mögé, kezében az eredeti rajzzal. Van... percek arra, hogy a beszélő elmondása alapján lerajzoljátok a képet, ami a beszélő kezében van. Tilos hátrafordulni bármi módon megmutatni az eredeti rajzot.

Variáció:

1. A beszélő egyszerre mond el mindent a rajzról. Utána a rajzoló lerajzolja, amire emlékszik.
2. A beszélő lépésenként leírja a rajzot, közben látja, hogy mit rajzol a társa. Az eredeti rajzot nem mutathatja meg, a készülő rajzra nem mutathat rá.
3. A beszélő lépésenként elmeséli, hogy mi van a rajzon. Láthatja, hogy mit rajzol a társa, a társa visszakérdezhet, de nem mutathatja meg az eredeti rajzot, és a beszélő sem mutathat rá a készülő rajzra.

Megbeszélés:

1. Tények: Hogyan beszélgettetek? Volt-e visszakérdezés? Hogyan működött a kommunikáció? Lehetett volna valamit máshogyan tenni annak érdekében, hogy a rajz pontosabban sikerüljön?
2. Érzések: Milyen érzés volt, hogy nem kérdezhettél vissza? Hogyan érezted magad, amikor nem értették, hogy mit akarsz mondani? Milyen volt számodra, hogy nem érted? Mennyire vagytok megelégedve az eredménnyel?
3. Tapasztalat: Milyen tanulságot tudsz levonni magad számára a kommunikációról? Mit tanít a játék az Istennel való kapcsolatáról?

Élménypedagógiai játék 2: INFORMÁCIÓALKULÁS

Szükséges eszközök: szöveg (javaslat a leírás végén)

Típus: kommunikációs

Teológiai kapcsolódás: Nagyon fontos az Istennel való közvetlen kapcsolat, nem lehet úgy Istennel élő kapcsolatot fenntartani, hogy nem közvetlenül őt hallgatjuk. Már őt sem értjük meg egészen.

Játék lényege: Az információtorzulást világosan és viccesen mutatja be.

Instrukciók: Kérek 4 önként jelentkezőt. Hárman menjetek ki a teremből hallótávolságon kívülre. *A bent maradónak:* Felolvasok neked egy szöveget, amit meg kell jegyezned, és tovább kell majd mondanod. A következő játékosnak.

felolvasás

Hívjuk be a következő játékos, és most ő tőled hallgassa meg a szöveget.

Így megy a játék addig, amíg mindenki el nem meséli. Majd legvégül az utolsó is elmondja a

szöveget. Végül az eredeti szöveget is olvassuk fel.

Variáció: Olyan szöveget is választhatunk, amiben megjelölünk néhány információt, és a legvégén az utolsó szövegvariánsban ellenőrizzük, hogy hány kiemelt információ maradt meg. Ez még jobban láthatóvá teszi, hogy mennyi értékes üzenet maradhat ki, ha nem figyelünk, ha nem első kézből kapjuk.

Megbeszélés:

I. Tények: Mit állapíthatunk meg az utolsó szövegváltozatról? Mi az oka, hogy ennyire megváltozik a szöveg a játék során? (Variációs játék esetében: Vajon miért csak ...számú információ maradt meg? Mi lehet ennek az oka?

II. Érzések: Mit éreztél, mikor hallgattad a szöveget? Milyen volt, amikor tovább kellett mondani? Milyen érzés volt, hogy nem tudtad megjegyezni a szöveget? Melyik volt jobb: hallgatni vagy továbbmondani?

III. Tapasztalat: Mit mond nektek ez a játék az Istennel való kapcsolatáról, kommunikációról? Mit tanít a bibliaolvasás szerepéről? Mi a tanulság a számokra?

Javasolt szöveg: (Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Holt-tengeri_tekercsek)

„A holt-tengeri tekercsek első darabjait 1947-ben beduin kecskepásztor (Muhammad Ahmed el-Hamed - becenevén ed-Dib, vagyis farkas) találta a Qumrán hegység egyik barlangjában. A későbbiekben - beduin sírrablók és hivatásos régészek egyaránt - további barlangokat fedeztek fel, összesen tizenegyet. A legelső tekercsek az 1-es barlangból kerültek elő. Legnagyobb jelentősége a 4-es barlangban talált Ézsaiás tekercsnek van, amely 7,34 méter hosszú és szerencsére egészen jó állapotban maradt ránk. A leghosszabb tekercset (amely szintén jó állapotú) templomtekercsnek hívják. Az alapjául szolgáló borjúbőr kikészítéséhez a Holt-tenger vizét használták, tehát helyi eredetű. A többi tekercs kevésbé volt ilyen szerencsés. Összesen kb. 900 tekercs került elő. A tekercseket hosszúkás (60 cm magas) agyagkorsók őrizték, melyeket viasszal légmentesen lezártak, ez garantálta azt, hogy ilyen hosszú időn át fennmaradhattak.

A tekercsek anyaga többségében pergamen illetve papirusz, ám az emberiség történelmében egyedülálló módon az egyik barlangban vörösréz tekercspárost is találtak. Sehol a világon nem volt erre példa még. Az írások nyelve nagyrészt héber, de néhány görög, illetve arámi nyelvű tartalmaz, korban pedig az i. e. 2. század és az i. sz. 1. század között készültek.

Az idővel egymás után előkerülő több száz tekercs egy része tönkrement (egyes darabokat még a felfedezés idején a beduinok égettek el), illetve darabkái összekeveredtek, így egy gigantikus kirakójáték összeillesztéséhez hasonlított a mai napig folyó összeillesztési munka.”

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

2. feladat megoldása

				1.	N	O	M	Á	D											
				2.	I	H	L	E	T	E	T	T								
			3.	K	Ö	N	Y	V	E	K										
								4.	A	U	G	U	S	T	I	N	U	S		
5.	S	Z	Ö	V	E	T	S	É	G											
6.	L	E	F	O	R	D	Í	T	O	T	T	A								

1. Vándorló életmódot folytató, legeltetéssel foglalkozó népcsoport.
2. Inspirált, azaz a Szentlélektől...
3. A Biblia szó jelentése.
4. Egyházatya a 4. században, aki különös esemény hatására kezdte olvasni a Bibliát.
5. A Biblia 2 részből áll, Ó... és Új...
6. Ezt tette Károli Gáspár a Bibliával.

3. feladat

Vigyünk be különböző bibliaolvasó vezérfonalakat. (Bibliaolvasó kalauz, Útmutató, Csendes percek, Mai Ige stb.) Említsük meg, ha lehet, mutassuk is meg ezek internetes változatát is!